

Αξιότιμες και αξιότιμοι Πρυτάνεις,

Οι αλλαγές που επήλθαν στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα πριν λίγα χρόνια, κυρίως ο οριζόντιος μετασχηματισμός των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και η άκριτη ίδρυση νέων προγραμμάτων σπουδών χωρίς προηγούμενη γνώμη από την αρμόδια Ανεξάρτητη Αρχή και χωρίς να υφίστανται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την υποστήριξή τους, έχουν οδηγήσει στην ανάδειξη σημαντικών προβλημάτων στο πεδίο της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης τόσο από την Πολιτεία, όσο και από τα ίδια τα Ιδρύματα.

Η αλληλοεπικάλυψη αρκετών γνωστικών αντικειμένων από διαφορετικά Πανεπιστήμια, η ύπαρξη συγγενών Τμημάτων εντός του ίδιου Ιδρύματος και ο κατακερματισμός των γνωστικών αντικειμένων σε επιμέρους Τμήματα, η αναντιστοιχία των προγραμμάτων σπουδών με το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό, η ανισοκατανομή διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και λοιπών κατηγοριών υποστηρικτικού προσωπικού σε αρκετά προγράμματα σπουδών, ζητήματα κτιριολογικών υποδομών και εργαστηριακού ή υλικοτεχνικού εξοπλισμού, καθώς και η αναντιστοιχία των προγραμμάτων σπουδών με τις διεθνείς επιστημονικές εξελίξεις, τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας, είναι μερικά μόνο από τα προβλήματα που αναδύονται όλο και πιο έντονα τα τελευταία χρόνια. Αυτά δύναται να αντιμετωπιστούν πιο αποτελεσματικά στο βαθμό που τα ίδια τα Ιδρύματα τα αναγνωρίσουν και συνεργαστούν με την Πολιτεία για την οριστική επίλυσή τους.

Η αναδιάρθρωση του Ακαδημαϊκού Χάρτη της χώρας αποτελεί ένα εγχείρημα εθνικής σημασίας και δύναται να συμβάλλει ουσιωδώς τόσο στην ενδυνάμωση της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας όσο και στην αναμόρφωση του εκπαιδευτικού μοντέλου της χώρας στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς και στην αναπτυξιακή πολιτική της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό καλείται κάθε Ίδρυμα της χώρας όπως υποβάλει πρόταση - σχέδιο αναδιάρθρωσής του. Οι Διοικήσεις των Ιδρυμάτων καλούνται να καταθέσουν την πρότασή τους, αξιολογώντας, πέραν των στρατηγικών και αναπτυξιακών στόχων του κάθε Ιδρύματος και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων του, μια σειρά από στοιχεία που αφορούν στην οργάνωση, τη λειτουργία και τη βιωσιμότητα των προγραμμάτων σπουδών. Ειδικότερα, προτείνεται οι Διοικήσεις να λάβουν υπόψη τους και να αξιολογήσουν ανά πρόγραμμα σπουδών, καθώς και ανά ακαδημαϊκή μονάδα του Ιδρύματος (Τμήμα/Σχολή), τα ακόλουθα:

- Στοιχεία σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο:
  - στοιχεία πληρότητας για την κάλυψη του γνωστικού αντικειμένου που θεραπεύει, όπως η καταλληλότητα της διάρθρωσης του προγράμματος σπουδών ως προς την κάλυψη του εύρους του επιστημονικού πεδίου,
  - την κάλυψη αναγκών σύμφωνα με τις εξελίξεις κάθε επιστήμης, στοιχεία σχετικά με την εξέλιξη του γνωστικού αντικειμένου που θεραπεύει το Τμήμα και συγκριτικά στοιχεία σχετικά με αντίστοιχα προγράμματα σπουδών στον ευρωπαϊκό και διεθνή ακαδημαϊκό χώρο,

- επικάλυψη του επιστημονικού πεδίου που υπηρετεί κάθε πρόγραμμα σπουδών τόσο στην ίδια πόλη όσο και στην Επικράτεια,
- Στοιχεία βιωσιμότητας όπως το ενδιαφέρον υποψηφίων τα τελευταία έτη λειτουργίας τους, τα αποτελέσματα της εφαρμογής του συστήματος της Ελάχιστης Βάσης Εισαγωγής, ο αριθμός διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού και λοιπού υποστηρικτικού προσωπικού, ζητήματα υποδομών, η διεξαγωγή έρευνας, η οργάνωση προγραμμάτων σπουδών β' και γ' κύκλου, η λειτουργία εργαστηρίων και σε ποιο βαθμό αυτά αναπτύσσουν τυχόν παροχή υπηρεσιών προς τρίτους,
- Στοιχεία πρόσβασης των αποφοίτων στην αγορά εργασίας καθώς και ο βαθμός απορρόφησής τους σε αυτήν, αλλά και οι ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας,
- Στοιχεία λοιπών δραστηριοτήτων και αναπτυξιακών δράσεων κάθε ακαδημαϊκής μονάδας, όπως οι δράσεις εξωστρέφειας και διεθνοποίησης των ακαδημαϊκών μονάδων, η ύπαρξη συνεργασιών με άλλα Πανεπιστήμια, ερευνητικούς και λοιπούς φορείς.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των ως άνω δεδομένων και σε συνέχεια της αρχικής μας συζήτησης επί του θέματος στη Σύνοδο Πρυτάνεων τον περασμένο Ιούλιο και των μετέπειτα εσωτερικών διεργασιών των Ιδρυμάτων, οι Διοικήσεις τους καλούνται να υποβάλουν τα σχέδιά τους προς την κατεύθυνση της εξυγίανσης και εξορθολογισμού του ακαδημαϊκού χάρτη, προτείνοντας μεταβολές στην ακαδημαϊκή διάρθρωση (καταργήσεις Τμήματος/Τμημάτων, συγχωνεύσεις με άλλο/-α Τμήμα/Τμήματα του ίδιου ή άλλου Ιδρύματος, ουσιαστική αναμόρφωση και αναδιοργάνωση του προγράμματος σπουδών του/τους, προκειμένου να ανταποκρίνεται/-ονται πληρέστερα στις εξελίξεις της επιστήμης, τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, της κοινωνίας και της οικονομίας). Οι εισηγήσεις θα πρέπει να υποβληθούν το αργότερο έως την 31η Μαρτίου 2022:

- προς το Γραφείο Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, με κοινοποίηση στα Γραφεία του Υφυπουργού και του Γενικού Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης
- προς τη Διεύθυνση Ανώτατης Εκπαίδευσης του ΥΠΑΙΘ
- προς την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Αξιότιμες και αξιότιμοι Πρυτάνεις,

Ο γόνιμος διάλογος μεταξύ των ίδιων των Ιδρυμάτων για την υποβολή των προτάσεών τους, καθώς και η αμοιβαία συνεργασία των Διοικήσεων των Ιδρυμάτων με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων και την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης για την αναδιάρθρωση του ακαδημαϊκού χάρτη, καθίστανται πιο αναγκαία και πιο επίκαιρα από ποτέ.

Γνωρίζω ότι η διαρκής αναβάθμιση των Πανεπιστημίων αποτελεί σταθερή σας προτεραιότητα. Στην ίδια κατεύθυνση, η αναδιάρθρωση του Ακαδημαϊκού Χάρτη της χώρας μας συνιστά σημαντικό εγχείρημα και απαραίτητη προϋπόθεση για τον εξορθολογισμό της Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, με καίρια οφέλη για την Ακαδημαϊκή κοινότητα και για ολόκληρη την ελληνική κοινωνία.

Με εκτίμηση,
Νίκη Κεραμέως